

staatsbosbeheer

Maandupdate Januari 2019 Oostvaardersplassengebied

Voor de Oostvaardersplassen is in 2018 een nieuwe koers uitgezet. De provincie Flevoland is verantwoordelijk voor het beleid, Staatsbosbeheer voert het beheer uit. Deze koers, gebaseerd op de adviezen van de commissie Van Geel, vormt de basis voor een groot aantal ingrepen in het gebied. Ook is Nationaal Park Nieuw Land ingesteld waar de Oostvaardersplassen een belangrijk onderdeel van zijn. Deze opgaven voor het gebied zijn vertaald in een aantal projecten en activiteiten die de natuurwaarden en de belevingsmogelijkheden verbeteren en de communicatie hierover versterkt. De veranderingen in het gebied beginnen al zichtbaar te worden. In een maandelijkse update brengen we de voortgang van de projecten in kaart.

Verminderen aantal edelherten

Een van de consequenties van het nieuwe beleid is dat het aantal edelherten in het gebied terug zal worden gebracht naar 490 dieren. Op 10 december 2018 is gestart met het verminderen van het aantal edelherten in de Oostvaardersplassen. Het afschieten vindt plaats in de Oostvaardersplassen en de gebieden eromheen die voor de edelherten te bereiken zijn. Veiligheid en zorgvuldigheid staan daarbij voorop. Daarom zijn in het kader van de veiligheid gebieden afgesloten voor het publiek.

Aantallen

In de periode van 10 december 2018 t/m 8 januari 2019 zijn in totaal 134 edelherten geschoten in de Oostvaardersplassen. Er zijn 112 dieren voor consumptie aangeleverd. In de periode van 22 december 2018 t/m 1 januari 2019 is er niet geschoten. Op 9, 10 en 11 januari heeft er eveneens geen afschot plaatsgevonden in verband met de werkzaamheden in het gebied: werk aan de vangkraal voor de paarden in het kerngebied,

het planten van beschutting in de Driehoek en het ophogen van de bestaande beschuttingsrichels. Er is op 15 dagen afschot verricht, dat betekent krap 10 dieren per dag. Dat is lager dan het streefaantal van 20 per dag. Staatsbosbeheer gaat daarom extra inzet plegen door uitbreiding van de dagen en tijden waarop het afschot wordt verricht, passend binnen de vergunningsvoorwaarden. Het is de verwachting dat, naarmate de winter vordert, de edelherten beter benaderbaar worden en er meer afschot gerealiseerd kan worden. De vergunning geeft de ruimte om in de periode van 1 september 2018 tot 31 december 2019 de opgave van het verminderen van de herten te realiseren waarbij tussen 1 april en 1 september geen afschot is.

Verstoring

De faunabeheerder kijkt bij elk schot óf er verstoring van ganzen en smienten is en wat de mate van verstoring is. In de eerste week is bovendien ook via een van de uitzichtpunten gemonitord. De verstoring van vogels door het afschot is nihil. Bij het schieten van edelher-

ten, met in de nabijheid grote groepen ganzen, is geen verstoring bij de ganzen waargenomen. Ganzen blijven bij het schot op hun plek zitten. Daarnaast wordt gelet op de reactie van de edelherten op het schot. Zij blijken slechts kort te reageren. De algemene reactie is dat de herten enkele tientallen meters lopen, waarna ze stil blijven staan en kijken wat er gebeurt. Wat opvalt is dat de herten zich in grote groepen ophouden en afstand bewaren tot de faunabeheerders. Als ze een auto zien, rennen ze soms enkele honderden meters over het veld. Er is niet waargenomen dat de edelherten het moeras in rennen.

Vogels

Naast de monitoring van de verstoring door het schot worden wekelijks de aantallen vogels in het gebied gemonitord. Deze aantallen worden vergeleken met de aantallen van voorgaande jaren. Deze vergelijking is lastig te maken, de natuur is eenmaal wispelturig. Omdat we afgelopen jaar een zeer droge zomer hebben gehad zijn de aantallen vogels in het gebied aanzienlijk lager dan gebruikelijk. Het warme weer van nu speelt daar ook een rol bij. Opvallende gast is de klapekster. Gedurende de gehele maand december zit deze wintergast al in de Driehoek. Op 10 januari zijn drie volwassen zeearenden gezien in het gebied. De maandelijkse roofvogel-, ganzen- (en smienten-)tellingen laten al langere tijd lagere aantallen vogels zien. Dit verschil is niet te verklaren door het afschot. Wekelijks vindt er evaluatie van de monitoringsgegevens plaats, waarna de uitvoering zo nodig wordt aangepast.

Verhuizing paarden Oostvaardersveld

Een deel van de konikpaarden uit het Oostvaardersveld wordt verplaatst naar andere natuurgebieden van Staatsbosbeheer, namelijk Texel en Lauwersmeer. Het gaat in totaal om ongeveer 60 paarden. Voorlopig blijven er 30 paarden in het Oostvaardersveld. De samenstelling van de familiegroepen is de afgelopen maanden intensief in kaart gebracht. Een groep van 20 vrijgezelle volwassen hengsten verhuist naar Texel. Ongeveer 40 hengsten, merries en veulens in verschillende familiegroepen verhuizen naar het Lauwersmeer en krijgen daar in eerste instantie een eigen leefgebied. In de natuurgebieden kunnen de dieren in familieverband

leven. Vorige week is gestart met de voorbereidingen voor het verplaatsen van de konikpaarden. Er is een vangweide gereed gemaakt en een mobiele vangkraal geplaatst. In de vangweide is gestart met voeren. Voor, tijdens en na de vangactie in het Oostvaardersveld is er een dierenarts aanwezig om de dieren te monitoren. Alle dieren die verplaatst worden ondergaan een medische controle, worden gechipt en krijgen een paspoort. De paarden verhuizen aan het einde van week 3 en week 4 naar hun nieuwe leefgebied.

Onwenselijke situaties

Staatsbosbeheer constateert dat de dieren worden bijgevoerd, de afgelopen weken al in het Oostvaardersveld en onlangs ook bij de Grote Praambult. Om hier te voeren, moet het spoor worden overgestoken. Hierdoor kunnen levensgevaarlijke situaties ontstaan. Er zijn onlangs ook afzetpalen bij een aantal fietspaden in beton gegoten. Dat is eveneens gevaarlijk voor bezoekers. Daarnaast zijn er sloten van hekken van Staatsbosbeheer vastgelijmd. Hulpdiensten kunnen zo niet snel ter plaatse zijn wanneer dat nodig is. Ziet u iets vreemds, dan kunt u altijd een melding doorgeven aan Staatsbosbeheer of de politie.

Vrijwilligers aan het werk

De vogelkijkhutten in het Oostvaardersveld zijn erg populair onder vogelliefhebbers. Onlangs vroegen ze aan de boswachter of ze een steentje konden bijdragen aan het beheer en onderhoud in en rondom de hutten. Bijna 20 vrijwilligers gingen enthousiast aan de slag met snoeischaars, zagen, bosmaaiers en een zeis bij de vogelkijkhutten De Poelruiter en De Oeverloper. Naast de maai- en snoeiwerkzaamheden werden er nieuwe stokken geplaatst voor de ijsvogels, een boomstam geplaatst voor de waterral en tevens een rustplaats voor de eenden. Dank aan alle vrijwilligers en veel vogelkijkplezier in het Oostvaardersveld.

Voor actuele updates, zie:

- <https://www.staatsbosbeheer.nl/natuurgebieden/oostvaardersplassen/werk-in-uitvoering>
 - <https://www.boswachtersblog.nl/oostvaardersplassen/>
-